

Lapin lääninhallitus

LAPIN LÄÄNINHALLITUS

26.06.2007

SISÄASIAINMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖSKANNANOTTO LAPIN LÄÄNINHALLITUKSEN TOIMINNASTA VUODELTA 2006

Kannanoton säädösperusta, jakelu ja julkisuus

Valtion talousarviosta annetun asetuksen (2004/254; jälj. talousarvioasetus) 66 i §:n mukaan ministeriön on annettava vuosittain viimeistään varainhoitovuotta seuraavan kesäkuun 15 päivänä perusteltu kannanotto hallinnonalansa tiliviraston ja valtion rahaston tilinpäätöksestä ja niistä toimenpiteistä, joihin tilinpäätös ja siitä annettu valtionalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomus ja muut tiliviraston tai talousarvion ulkopuolella olevan valtion rahaston toimintaa ja taloutta sekä tilinpäätöstä koskevat selvitykset ja lausunnot antavat aiheita.

Talousarvioasetuksessa on lisäksi seikkaperäisesti säädetty, mitä ministeriön on tilinpäätöskannanotossaan lausuttava sekä mitä on lausuttava virastosta, joka ei ole tilivirasto, mutta jolle ministeriö on asettanut tulostavoitteet.

Talousarvioasetuksessa on niin ikään säädetty, että ministeriön on lähetettävä kannanotonsa tiedoksi valtiovarainministeriölle, valtionalouden tarkastusvirastolle ja valtiokonttorille. Kannanotot sijoitetaan valtiokonttorin ylläpitämään yleisessä tietoverkossa saatavilla olevaan tietopalveluun, jollei kannanoton joidenkin osien osalta julkisuuslaista muuta johdu.

Kannanoton valmistelu

Kutakin tulosohjattua virastoa koskeva ministeriön tilinpäätöskannanotto on valmisteltu sisäasiainministeriön asianomaisessa, alaisten virastojen ohjauksesta vastaavassa osastossa ja valmistelu on perustunut talousarvioasetuksen velvoitteisiin, sen perusteella annettuun sisäasiainministeriön sisäiseen ohjeeseen, valtionalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomukseen, tilinpäätösasiakirjaan sekä tarvittaessa muuhun aineistoon. Lopullinen kannanotto on valmisteltu talousyksikössä ao. osastoa kuullen.

Kannanoton valmistelussa huomioon otetut näkökohdat

Tilinpäätös ja toimintakertomus

Toimintakertomus on selkeä kokonaisuus. Toimintakertomuksessa on noudatettu tulosprisman mukaista jaottelua. Palvelutavoitteiden saavuttamisesta ra-

kaksituhatta kuusi ja 00/100

portoiminen on selväpiirteistä. Toimintakertomuksessa olisi ollut syytä tiiviisti todeta myös poliisiosaston toiminnasta. Poliisin toimintakertomuksessa valvonnan avainprosessin osalta ei ole esitetty taloudellisuuslukuja tai vastaavia sijaissuureita.

Tulostavoitteiden saavuttaminen

Sisäasiainministeriön kanssa sovitut tulostavoitteet on pääsääntöisesti saavutettu. Lääninhallitukselle asetettu htv-määräinen tuottavuustavoite saavutettiin. Palvelutavoitteiden toteutumisessa jäätin liikennelupien käsittelyajoissa jonkin verran tavoitteesta. Muilta osin hallinnon tulostavoitteet saavutettiin.

Myös pelastusosaston tulostavoitteet toteutuivat.

Läänitasolla keskimääräinen toimintavalmiusaika oli 17,7 minuuttia, kun tavoite oli 14 minuuttia. Kihlakunnittain asetettuja toimintavalmiuden palvelutavoitteita ei kaikilta osin saavutettu. Kaikissa muissa rikos- ja häiriötapahtumissa tapahtui vähentymistä paitsi liikennejuopumusrikoksissa.

Lupapalvelusuoritteiden tuotot kasvoivat n. 19 % edellisvuodesta 1,35 miljoonaan euroon. Alijäämä oli 0,07 milj. euroa ja kustannusvastaavuusprosentti 95.

Toimenpiteet aikaisempien palautteiden perusteella

Lääninhallitus on toteuttanut yhteisesti sovitut toimet. Yhtenäistä jatkuvaa työajan seuranta ei pystytty vuonna 2006 vielä järjestämään johtuen valtakunnallisen ratkaisun teknisestä viivästyksestä.

Valtiontalouden tarkastusviraston havainnot

Lapin lääninhallituksen kirjanpidossa on suoriteperusteella vuodelle 2006 kuuluvia menoja kirjattu valtion talousarviosta annetun asetuksen 5a §:n vastaisesti vuodelle 2007 yhteensä 24 917 euroa.

Maksullisen toiminnan vuosituloksen luotettavuus edellyttää, että henkilöstökustannusten laskennan taustalla olevat työaikatiedot perustuvat kattavaan työajanseurantamenetelmään. Koska Lapin lääninhallituksessa kustannusvastaavuuslaskelmissa on erityisesti työkustannusten kohdentamisesta aiheutuvaa olennaista arvionvaraisuutta ja laskelmasta puuttuu myös osuus palvelukeskuksen kustannuksista (12.000 euroa), ei esitettyjä tietoja voida pitää oikeina ja riittävinä.

Lapin lääninhallituksen toimintakertomukseen ei sisälly yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuutta esittävää laskelmaa. Kirjanpidon mukaan Lapin lääninhallitus -viraston yhteistoiminnan tuotot ovat 553.661,78 euroa. Sisäasiainministeriö on ohjeistanut tulosohjattuja virastoja laatimaan kustannusvastaavuuslaskelman yhteisrahoitteisesta toiminnasta, vaikka 100.000 euron laa- timisraja ei ylittyisi, jotta tilivirastotasolla saadaan selvitettyä yhteisrahoitteisen toiminnan kokonaisvolyymi.

Väestötietojärjestelmän maksuperustelain mukaisia liiketaloudellisia suoritteita kuvaava laskelma näyttää 125.000 euron tuotoilla 88.000 euroa ylijäämää.

Tuotoista lähes 84.000 euroa on Väestörekisterikeskukselta saatuja tuloja puhelinsoitepalvelusta. Tuloista puuttuvat viimeisen vuosineljänneksen tulot, yhteensä 47.000 euroa. Laskelmalla esitetyistä menoista puuttuu Lapin maistraatin Sodankylän yksikön osuus, yhteensä 67.000 euroa. Sodankylän yksikön liiketaloudellista toimintaa kuvaava laskelma on virheellinen.

Poliisin toimintakertomuksen tuloksellisuuden kuvauksessa esitetyt taloudellisuuskehitystä kuvaavat tunnusluvut kattavat vain osan poliisin toiminnasta. Tunnusluvut on esitetty hälytystoiminnan, rikostorjunnan ja lupapalvelujen osalta, mutta ei valvonnan, jonka kustannukset ovat yksi kolmasosa Lapin poliisin kokonaiskustannuksista. Koska avainprosessien kokonaiskustannukset on esitetty ainoastaan tilikaudelta ja toimintakertomuksen tilinpäätösanalyysiosassa, ei Lapin poliisin toiminnan taloudellisuudesta ja tuottavuudesta esitetyjä tietoja voida pitää riittävinä.

Ministeriön kannalta myönteinen kehittämistyö

Lääninhallitus on toteuttanut palvelutavoitteet tehokkaasti, tavoitteet yleensä selvästi ylittäen.

Lääninhallituksen pelastusosasto on sovittanut yhteen aluehallinnon viranomaisten poikkeusoloihin varautumista sekä huolehtinut yhteistyön sujumisesta Lapin hätäkeskuksen ja sen yhteistoimintaviranomaisten kanssa.

Poliisin henkilöstöä, työturvallisuutta ja työhyvinvointia koskevat tulostavoitteet saavutettiin hyvin.

Kehittämistarpeita

Lääninhallituksen on syytä tarkastella esiin tulleiden väärinkäytös- ja rikosepäilyjen käsittely- ja kuulemisprosessia ja tehtävä vastaisen varalle johtopäätöksiä asioiden käsittelyn tehostamiseksi ja nopeuttamiseksi.

Talousarviolain ja -asetuksen muutoksen edellyttämään seurannan ja raportoinnin kehittämiseen (ns. tulosprisman mukaisesti) on edelleen panostettava niin lääninhallituksessa kuin sen alaisessa hallinnossa. Kehittämistarve on koko hallinnonalan yhteinen ja koskee myös muita ohjaavia viranomaisia.

Sisäasiainministeriön johdolla kehitetään yhtenäistä suoriteseurantaa ja työaikaseurantaa lääninhallinnossa. Ministeriöiden velvollisuus on osaltaan konkretisoida tulostavoitteita mm. alue- ja paikallishallinnolle asetettavien palvelutavoitteiden muodossa, jotta niiden määrällinen seuranta olisi mahdollista ja tarkoituksenmukaista.

Sisäasiainministeriö on kiinnittänyt huomiota lääninhallituksen kanssa käymissään tulosneuvotteluissa palkkakustannusten liian nopeaan kasvuun. Palkkakustannusten kehittymistä seurataan.

Pelastustoimen paikallisen järjestelmän muutoksista johtuen lääninhallitusten pelastusosastojen tehtäviä ja toimintatapoja on tarpeen kehittää. Seurannan ja

raportoinnin, erityisesti vaikuttavuuden arvioinnin, kehittämiseen on tarvetta panostaa.

Lääni- ja kihlakuntatason palvelutavoitteet asetetaan poliisin ylijohdon kanssa käytävässä tulosneuvottelussa.

Kehittämistoimia seurataan normaalin tulossuunnittelun ja –raportoinnin yhteydessä.

Tilinpäätöskannanotto

Lapin lääninhallituksen toiminta on ollut tuloksellista ja lääninhallitus on saavuttanut keskeiset tulostavoitteensa annetun menokehyksen puitteissa.

Ministeriö kiinnittää huomiota laskentatoimen jatkuvaan kehittämiseen ja korostaa erityisesti työajan seurannan yhtenäistämisen ja parantamisen tarvetta.

Tuottavuustavoitteisiin pääsemiseksi on edelleen jatkettava rationalisointitoimia ja huolehdittava tuottavuusohjelman toimeenpanossa hyvän henkilöstöhallinnon periaatteiden noudattamisesta.

Lääninhallituksen riskienhallinta on kohtuullisella tasolla, mutta riskienhallinnan merkitys korostuu, joten siihen on syytä panostaa entistä enemmän.

Ministeriö edellyttää, että lääninhallituksen kanssa tulossopimuksessa sovittu tavoite, että lääninhallitus huolehtii 31.5.2007 mennessä siitä, että lääninhallituksen ja sen alaisen hallinnon hankintoja ja matkustamista koskevat ohjeet ja menettelyt vastaavat asianomaisia säännöksiä sekä sisäasiainministeriön antamia määräyksiä ja ohjeita, toteutuu.

Ministeriö pitää välttämättömänä laskentatoimen ja tuloksellisuusarvioinnin edelleen kehittämistä siten, että poliisin tulostietojärjestelmästä ja muista tietojärjestelmistä saatavia suorite- ja kustannustietoja hyödynnetään kattavammin ja systemaattisemmin toimintakertomuksessa ja muussa tuloksellisuusseurannassa.

Ministeriön läänin kihlakunnan 10 poliisilaitoksille asettamista kolmesta eri palvelutasotavoitteesta vain yksi laitos pystyi toteuttamaan kaikki kolme tavoitetta ja yksi laitos ei kyennyt toteuttamaan yhtäkään tavoitetta. Läänin poliisijohdon tulee tehostaa palvelutavoitteiden toteuttamisen seurantaa

Hallinto- ja kuntaministeri

Mari Kiviniemi

Kansliapäällikkö

Ritva Viljanen

TIEDOKSI

Valtiovarainministeriö
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiokonttori
Hallinto- ja kuntaministeri Kiviniemi
Kansliapäällikkö Viljanen
Valtiosihteeri Reina
Erityisavustaja Vimpari
Alueiden ja hallinnon kehittämisosasto